

Föreningen för SUS – kvinnoprojekt i Bangladesh

SUS-nyheter

www.susiverige.se • susisverige@gmail.com • Pg 18 95 87-9 • Medlemsavgift 150 kr/år
Postadress: Föreningen för SUS – kvinnoprojekt i Bangladesh,
c/o Kjell Johansson, Färggårdstorget 38, 116 43 Stockholm

November 2019

Styrelsen
rapporterar

Foto: Selina Parvin

Nyheter från SUS på möte 1 februari

Den första februari har vi medlemsmöte och då kommer Kväkarhjälpens Arnold Langefors och berättar senaste nytt från SUS.

Arnold Langefors åker till SUS i Netrakona i januari. Medlemsmötet hålls klockan 14–16 i samma lokal som senast, Gemensamhetslokalen på baksidan av Tylögränd 20 i Kärrtorp, söder om Stockholm.

Tunnelbanan går till Kärrtorp, fem minuters promenad från lokalen. Närmaste busshållplats för buss 161 är Gränsberget, buss 163 Kärrtorp och buss 180 Holmögadsvägen.

Boka även den 29 mars för föreningens årsmöte, som äger rum på eftermiddagen i Solidaritetshuset på Tegelviksgatan 40 i Stockholm. Mer information om exakt tid och årsmöteshandlingarna kommer i nästa nyhetsbrev.

Maj-Lis Koivisto

Till salu. Hantverk från SUS finns att köpa på alla våra möten, och förstas på Schysst jul-marknaden. Foto: M-LK

Välbesökt möte

För första gången på många år hade vi medlemsmötet redan klockan 14, efter förslag från vår ordförande Selina Parvin. Det visade sig vara lyckat. Hela 19 personer kom till möteslokalen i Kärrtorp den 26 oktober.

Fariya Laila inledde mötet med att berätta om sina studier av klimatpåverkan i södra Bangladesh. Därefter visade hon en

kort film om en fiskare som bor i den delen av landet och hur han och hans familj har drabbats av både miljö- och klimatförändringarna i området. Vi fick alla mer kunskap om situationen i Bangladesh.

Styrelsen kommer att fortsätta med klimatfrågan. Bangladesh är ett av de länder som redan nu drabbas mycket hårt av klimatförändringarna.

Efter Fariya Laila berättade

Arnold Langefors från Kväkarhjälpen om senaste nytt vad gäller vår gemensamma projektansökan till Missionsrådet.

Arnold kommer att besöka SUS i början av nästa år och återkommer med en rapport på nästa medlemsmöte 1 februari.

Mötet avslutades med livliga samtal och nya band knöts.

Christina Tillö

Fynda schyssta klappar

Schysst jul-marknaderna i Uppsala och Stockholm är ett tillfälle för dig som vill köpa schysst tillverkade julklappar och stödja bra projekt i världen. Vår förening deltar i båda marknaderna.

Schysst jul är en samlingsplats för oss som vill stötta dem som varje dag arbetar för att göra världen mer rättvis. Förutom fina julklappar har du möjlighet att ta del av infor-

mation om hur du kan engagera dig i olika frågor och lära dig mer om olika sätt att bli en del av förändringen.

Den som handlar på Schysst jul-marknaderna bidrar både till rättvis handel och med stöd till alla de frågor som utställarna arbetar med.

Söker hjälp

Vi behöver hjälp med försäljningen – hör av dig till Christina Tillö om du har möjlighet

att stå något pass på marknaden, tel 0708-445 354. M-LK

Vad? Schysst jul-marknad När och var?

Stockholm: Lördagen den 30 november–söndagen 1 december klockan 10–16 på entréplanet i ABF-huset, Sveavägen 41.

Uppsala: Lördagen den 14 december klockan 11–16 i Missionskyrkan, S:t Olofsgatan 40.

På Sverigebesök. Begum Rokeya hälsade i somras på medlemmar runt om i landet bland annat i Hofors där Stephen Hinton tog henne på en skogspromenad.

Foto: Maj-Lis Koivisto

Arbetar bit för bit för en bättre värld för utsatta

Utbildning, barn- och mödravård, grupper för mänskliga rättigheter – det är några av SUS verktyg för att lyfta och stärka dem i mest behov av stöd: kvinnor, barn, ungdomar, funktionshindrade och de allra fattigaste.

Under Begum Rokeyas Sverigebesök i somras fick jag en pratstund med henne om vad som händer inom SUS, och även en liten inblick i vad som sker i Netrakona och Bangladesh just nu.

SUS jordbruk har fått en nystart, läs mer om den på nästa sida. De ansvariga för farmen har också hjälpt fattiga familjer att kunna odla på minimala ytor. De sätter upp bambuhyllor på gavlar och långsidor av sina hus och kan där odla grönsaker och örter.

–De kan odla flera sorters grönsaker till husbehov på tre av husets sidor, säger Rokeya.

Lyckosamt mot klumpfot

Goda nyheter är att under de sju år som SUS har samarbetat med den australiensiska organisa-

tionen Walk for life har 500 barn, som föddes med klumpfot, fått behandling på SUS sjukhus och kan numera gå helt normalt. Behandlingen är helt kostnadsfri och även hjälpmedlen som behövs.

En annan australiensisk organisation tillhandahåller gratis operationer för barn som föds med gomspalt.

Hjälp till självhjälp

De fyra fysioterapeuterna, med Shilpi Biswas i spetsen, har 1 350 patienter listade, som både kan komma till sjukhuset och få besök på hemorten.

Ett problem är att många funktionshindrade och andra som har rätt till bidrag från myndigheterna inte känner till sina rättigheter och därmed går miste om stödet.

Shilpi Biswas driver på så att dessa patienter får den hjälp de har rätt till. De kan i många fall få bidrag så att de kan starta en egen verksamhet och försörja sig och sina familjer, trots omfattande fysiska funktionshinder.

SUS sjukhus drivs nu av två

kvinnliga läkare, varav den ena är dotter till en fattig kvinna som har arbetat med SUS i ett projekt. Genom att baka och sälja kakor fick hon inkomster till att skicka sina tre barn till universitetet: två blev läkare och en jobbar i bank.

Bland dem som antingen arbetar direkt med SUS eller i de många projekten genom åren finns det många sådana solskenshistorier.

Bevakar människorättsbrott

I 260 byar stöder SUS människorättsgrupper, som invånarna kan få hjälp av och som bevakar ärenden som rör våld mot kvinnor, våldtäkter, barnäktenskap och liknande. SUS har organiserat telefonkedjor, så att de snabbt kan agera vid behov.

Våldtäkterna har ökat

En tråkig nyhet är att antalet våldtäkter, varav en del avslutas med mord, har ökat. Flera organisationer rapporterar om detta, enligt Rokeya, och SUS har också märkt en ökning i sitt verksamhetsområde.

Maj-Lis Koivisto

Begum Rokeya talar i Jönköping, Olof Meurling tolkar. På nedre bilden tillsammans med Alf Svensson.

Foto: Clary Mörtzell

Alf Svensson fick träffa Rokeya

Under sitt Sverigebesök deltog Begum Rokeya bland annat i Vänortsföreningens Jönköping-Bangladesh 40-årsfirande där hon både höll ett föredrag om SUS och deltog i 40-årskalaset.

Den tidigare KD-ledaren Alf Svensson var den som med en motion om ett kommunalt vänortssamarbete blev upphovet till att föreningen bildades. Även han deltog i 40-årsfirandet, vilket han dokumenterade på sociala medier.

Med anledning av jubileet gav föreningen ett bidrag till SUS Dream Center, som invigdes när SUS fyllde 30 år i januari 2017. Gåvan ska användas till bygget av en tredje våning.

Maj-Lis Koivisto

Egen skörd. SUS odlingar börjar nu ge skörd, vilket är viktigt för att öka organisationens hållbarhet.

Foto: SUS

Nystart för SUS-odling

SUS har nu fått kraft och resurser att göra en nystart med sin model farm. På Sabalamby Agriculture Farm har man redan börjat skörda bland annat pumpa, bönor och amarant. Olika kålsorter, äggplanta och tomater är på gång i bäddarna.

Altafur Rahman Selim berättar på sin Facebooksida om det som händer på farmen, som en längre tid inte har kunnat brukas av SUS. Han beskriver att odlingslanden har förberetts för olika grödor, som söt kalebass, linser, ärter, potatis, senap, kål, blomkål och aubergine.

Några kor ger mjölk. Orga-

nisk gödsel fås via biogas-anläggningen, skriver Selim. Planer finns för bikupor för honung och pollinering.

Till nystarten kom representanter för både lokala och nationella myndigheter och politiker för att släppa ut fisk i fiskdamarna och plantera fruktträd.

Maj-Lis Koivisto

Välbesökt mot barnäktenskap.

I oktober arrangerade SUS en offentlig hearing om barnäktenskap, mäns våld mot kvinnor, och arvs lagar. Mötet ägde rum i Mohonganj. Projektet finansierades av en bangladeshisk stiftelse, Manusher Jonne Foundation, skriver Begum Rokeya på sin Facebooksida.

Foto: SUS

Nyheter i korthet

Dödsfall efter cyklon. Minst 13 personer i Bangladesh dog efter det att cyklonen Bulbul drog igenom södra Bangladesh den 9 november. De kom bland annat i vägen för fallande träd eller kollapsade hus. Det rapporterar bd-news24.com (Cyclone Bulbul

claims 13 lives, leaves a trail of destruction in Bangladesh).

Utnyttjade arbetare. Sedan 1991 har över 300 000 kvinnor från Bangladesh åkt till Saudi arabien för att arbeta. Många återvänder med berättelser om övergrepp och exploatering. De senaste fyra åren har 52 bangladeshiska kvinnor tagit sina egna liv i landet, enligt

Al-Jazeera. (Bangladeshi women recount stories of abuse in Saudi Arabia).

Världens sämsta luft. Dhaka hade 18 november 246 i luftkvalitetsindex, enligt Dhaka Tribune. Vid så höga tal upplever de flesta som är utomhus problem. (Dhaka ranks worst again in Air Quality Index). M-LK

Rohingyer ska flyttas till ny ö

Myndigheter i Bangladesh planerar att flytta uppemot 100 000 rohingyer från flyktinglägren i Cox's Bazar till ön Bashan Char i Bengalska viken.

Flyktingarna vill inte flytta till ön, som är nybildad av sediment som floden har fört med sig och känslig för cykloner, men den bangladeshiska regeringen säger att de kan komma att flytta flyktingarna mot deras vilja.

Om FN motsätter sig flytten kan FN-organen som finns i området för närvarande kastas ut. Det säger den bangladeshiske utrikesministern AK Abdul Moment till den tyska tv-kanalen Deutsche Welle.

Besökte ön

Tv-kanalen har gjort ett reportage från ön, som ligger tre timmar med båt ut från kusten. Byggnaderna är nya och området betydligt bättre än flyktinglägren i Cox's Bazar, men frågan som kvarstår är hur flyktingarna ska försörja sig, vad de ska göra på dagarna, om det kommer att finnas skolor och om de som vill lämna ön kan göra det.

39 mänskiorätsorganisationer har uppmanat den bangladeshiska regeringen att konsultera de berörda flyktingarna och även offentliggöra den tekniska bedömning av ön från FN som väntas komma igång senare i november. Det skriver Svenska Burmakommittén i sitt senaste nyhetsbrev.

Inslaget från Deutsche Welle finns på Youtube.com. För att se reportaget sök på rubriken *Bangladesh plans to relocate Rohingyas to 'refugee island'*.

Maj-Lis Koivisto
sususverige@gmail.com

Kvinnor utsätts för övergrepp på arbetet

Fyra av fem kvinnor i Bangladesh har sett eller själva upplevt sexuellt våld och övergrepp på sin arbetsplats inom textilindustrin. Det visar en studie med 200 kvinnor som organisationen Action Aid gjorde inför ILO:s beslut att anta en konvention för att eliminera våld och trakasserier på arbetsplatsen.

International Labour Organisation, ILO, är FN:s fackorgan för sysselsättnings- och arbetslivsfrågor. ILO verkar för att främja sysselsättning och goda arbetsvillkor samt värna fackliga fri- och rättigheter och stärka samarbetet mellan oberoende arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer.

Konventionen "Convention Concerning the Elimination of Violence and Harassment in the World of Work", om våld och trakasserier i arbetslivet antogs den 21 juni 2019. Det blev en glädjens dag för alla som kämpar för att arbetare i världen ska få bättre skydd mot sexuellt våld och övergrepp på arbetsplatser.

Konventionen innebär att världssamfundet kommer att få en gemensam standard att rätta sig efter i denna fråga. Den träder i kraft om tillräckligt många länder ratificerar den.

Två studier

I sitt påverkansarbete för att få till stånd konventionen har organisationen Action Aid låtit genomföra två studier, en för att belysa situationen för textilarbetare i Bangladesh och en för att ta reda på konsumenters syn

"Jag insåg att om jag inte kunde rädda mig skulle något hemskt hända mig."

Rahima

Action Aid – globala rättigheter i fokus

Action Aid grundades i Storbritannien 1972 och har funnits i Sverige sedan 2006. Action Aid kallar sig en global rättighetsorganisation. "Vår vision är en rättvis, jämlik och hållbar värld där alla människor har möjlighet

att forma sin tillvaro och leva ett liv fritt från fattigdom och förtryck. Vårt uppdrag är att bekämpa fattigdom och arbeta för jämställdhet och jämlikhet och rättvisa för alla." Action Aid arbetar i 45 länder.

på och attityd till arbetsmiljön för textilarbetare.

I studien i Bangladesh deltog 200 textilarbetare. Resultatet visar att 80 procent har sett, alternativt själva upplevt, sexuellt våld och övergrepp på sin arbetsplats. Samtliga personer i studien säger att de har blivit sexuellt trakasserade eller attackerade under arbetet; har utsatts för extremt verbalt övergrepp; eller sett en fabrikschef eller arbetsledare trakassera andra kvinnor.

12 procent av kvinnorna sa att de hade utsatts för sexuella trakasserier på arbetet. Action Aid tror dock att denna siffra i verkligheten är högre, då de som utsatts inte vill tala om det på grund av ångest, skam eller rädsla för repressalier.

Samtliga, utan undantag, berättade att det råder en allmän brist på säkerhet på arbetsplatsen. Det finns föga eller inget stöd för kvinnor som skadas på arbetet.

"Kan inte säga nej till chefen"
Några röster från studien:

"Man kan inte säga nej till sin chef, då han har mer makt. Det är vanligt att chefer tar oönskade och omoraliska fördelar av sin position."

"En gång bröt jag benet på arbetet, men min chef godkände inte min ansökan om sjukskrivning. Jag fick ingen medicinsk ersättning från mitt arbete, och jag hade inte heller någon medicinsk försäkring."

unga flickorna är ogifta och de möter trakasserier ofta."

Pris viktigare än etik

En onlineundersökning för Action Aid med nära 7000 personer i Storbritannien, Irland, Nederländerna, Sverige, USA och Australien genomfördes av YouGov, ett internationellt marknadsundersökningsföretag med huvudkontor i Storbritannien. De tillfrågade fick svara på frågor om sina attityder till etiska kläder och till arbetsförhållanden i producentlandet. Man ville få klarhet i förhållandet mellan konsumenternas köpval och deras medvetenhet om arbetarnas lön och villkor.

Många svarade att de inte skulle vilja arbeta i en fabrik med förhållanden som de som textilarbetare i Bangladesh regelbundet möter.

Undersökningen visade att etik var en faktor vid beslut om köp, dock tyckte hälften av respondenterna att pris var viktigast när det gäller beslut om att köpa en vara. Knappt hälften ansåg att kvaliteten på varan var avgörande. Endast 14 procent svarade att etiska överväganden var det viktigaste när de tog sitt köpbeslut.

61 procent svarade att det är svårt att veta vilka klädmärken som är etiska och 25 procent menade att kostnaden för etiska kläder var ett hinder vid köp.

Action Aid ger stöd till textilarbetarna genom att etablera "Worker's Cafés". Här erbjuds kvinnorna att under trygga former lära sig om sina rättigheter samt berätta om sina erfarenheter för varandra. Action Aid Bangladesh har 25 kaféer, 17 i Dhaka och 8 i Chittagong.

Rahima säger att hon tack vare "Worker's Café" fick sitt självförtroende tillbaka.

Eva Hägerstrand

Kolkraftverk byggs i känsliga Sundarbans

Medan många länder i världen avvecklar sin kolkraft planerar Bangladesh att bygga kolkraftverk i världens största mangroveskog, världsarvet Sunderbans, som är ett sårbart ekosystem.

Kolkraftverket Rampal är ett statligt ägt energiprojekt i Bangladesh i samarbete med Indien. Två kolkraftverk, Rampal power plant (1320 MW) och Orion power plant (630 MW), byggs drygt en mil från Sundarbans och beräknas tas i drift i mars 2021. En rad nationella och internationella kommersiella aktörer har även bjudits in för att nyttja marken i skogens utkant.

Kolkraftverket Rampal 1 är initierat av Indiens National Thermal Power Corporation (NTPC) och Bangladesh Power Development Board genom företaget Bangladesh India Friendship Power Company. Projektet lånefinansieras av Indiens Exim Bank.

En av de kontroversiella aspekterna av projektet har varit att det är den bangladeshiska regeringen som står för säkerheten för lånet även om anläggningen ägs gemensamt av båda länderna. Bangladesh har tagit alla ekonomiska risker.

Floden muddras

Kolkraftverket kommer att vara beroende av importerad kol från bland andra Sydafrika

Författare och miljöaktivist. Sultana Kamal leder en samling miljögrupper som försöker stoppa kolkraftverken som byggs i Sundarbans.

Foto: Maj-Lis Koivisto

och Indonesien. För att transportera 4,7 ton kol per år till Rampal kommer cirka 35 kilometer av floden Pasur, som rinner igenom Sundarbans, att muddras.

Kolbrytning i sig är en förorenande verksamhet med stora arbetsrelaterade och sociala problem. Från utvinning till förbränning förorenar kol i varje led. Brytningen förorenar floder och vattendrag. Eldningen leder till utsläpp av bland annat koldioxid, kvicksilver och små partiklar som förstör människors hälsa.

Miljontals människors levebröd hotas.

70 organisationer undertecknade år 2017 ett brev till Unesco, Indiens och Bangladeshs presidenter, premiärministrar och andra ministrar samt till de finansiella investerarna i kolkraftverket för att försöka stoppa planerna. Flera svenska miljöorganisationer till exempel Skydda Skogen och Naturskyddsföreningen har skrivit under uppropet.

Vädjan från miljövännen

I ett pressmeddelande säger Amanda Tas från föreningen Skydda Skogen:

”Vi vädjar till Unesco att skydda Sunderbans och att

detta unika ekosystem läggs till listan över hotade världsarv, (List of World Heritage Sites in Danger). Unesco har redan rekommenderat att kolkraftsplanerna ska upphävas omedelbart. Så nu bör Unesco göra vad de kan för att bevara detta ekologiskt värdefulla område.”

Demonstranter sköts ihjäl

I Bangladesh har tusentals människor demonstrerat mot byggandet av kolkraftverken sedan 2013, och de har ofta mötts av våld från polisens sida.

Omfattande protester mot bygget besvarades med att polisen öppnade eld rakt in i en folkmassa i byn Gandamara – fyra demonstranter sköts ihjäl och dussintals fler sårades.

Att polisen därefter har sagt sig förbereda ett åtal mot 3 200 personer för våld gör att lokalbefolkningen fruktar förvärrade trakasserier.

Manifestationer har även ägt rum i bland annat London, Paris och Melbourne.

Selina Parvin

Källor är bland annat olika nyhetsartiklar, miljöorganisationer, och bloggar: Daily star, Earth justice, Fria tidningen, Mongabay, Natursidan, Skydda skogen, Supermiljöbloggen, The Wire, Wikipedia
Länkar till respektive artikel finns på föreningens webbplats, www.susisverige.se.

Sundarbans

Sundarbans är ett 10 000 kvadratmeter stort mangroveområde i deltat som bildas där floderna Ganges, Brahmaputra och Meghna möts vid den bengaliska viken på gränsen mellan Bangladesh och Indien.

Området är världens största mangrove-skog och en labyrint av saltvattensträsk, floder, kanaler och vikar och har ett rikt

växt- och djurliv. Här lever den utrotningshotade bengaliska tigern, gangesdelfinen och den akut hotade batagursköldpaddan, krokodiler och pytonormar och en mängd olika fågelarter. Olika fiskarter lever i skogens rotsystem.

1 330 kvadratkilometer av den indiska delen av deltat är sedan 1984 nationalpark, medan 1 400 kvadratkilometer på den bangladeshiska sidan är avsatt som

reservat. Både den indiska nationalparken och det bangladeshiska reservatet har utnämnts till världsarv av Unesco .

Som mangrove betecknas olika träd och buskar som lever i salt eller bräckt vatten i tropiska eller subtropiska kustregioner med tidvatten. Mangroveskogar fungerar som skydd mot översvämningar och naturkatastrofer.

Källa: Wikipedia

Foto: Pressbild

Made in Bangladesh – film om facklig kamp

Under filmfestivalen i Stockholm i november visades filmen ”Made in Bangladesh” av Rubaiyat Hossin.

Det var intressant att få se en film som handlar om vardagslivet för alla de textilarbetare som finns i Bangladesh.

I den här filmen var det varken värsta sortens fabrik eller slumområden som skildrades, vilket gjorde att det var lättare att ta till sig de olika levnadsödena.

Handlingen gick ganska raskt framåt så den blev lite yttlig ibland, men den tog upp

många problem som de kvinnliga arbetarna möter för att vi i väst ska kunna köpa billiga kläder, bland annat hur de kämpar för att bilda en fackklubb på arbetsplatsen.

En liten scen där utländska inköpare kommer förbi och vill ha ett ännu billigare pris för kläderna tycker jag var bra då den visar trycket ovanifrån.

Jag hoppas att filmen får spridning i Bangladesh, men även här. Se den om ni får en möjlighet. **Christina Tillö**

Birangona – frihetskrigets hjältinnor

Den prisbelönta dokumentären *Rising Silence* handlar om några av de hundratusentals kvinnor som under befrielsekriget fördes till våldtäktsläger i Bangladesh av den pakistanska armén.

Fyra systrar – Amina, Maleka, Mukhlesa och Budhi Begum – fördes till ett våldtäktsläger där de hölls i två och en halv månad. Systrarnas berättelser är en del av filmskaparen Leesa Gazis dokumentär *Rising Silence*, där några av de få kvinnor som fortfarande lever får vittna

om det de utsattes för. Leesa Gazi har träffat över 80 kvinnor.

I december 1971 föddes den oberoende nationen Bangladesh efter ett nio månader långt krig med Västpakistan. Under befrielsekriget använde den pakistanska armén våldtäkt och tortyr som en militär taktik. Mellan 200 000 och 400 000 kvinnor och barn våldtogs och användes som sexslavar.

När de släpptes ur våldtäktslägren tilldelades kvinnorna hederstiteln ”Birangona”, bokstavligen en modig kvinna, av

Mujibur Rahman, Bangladesh förste premiärminister. Han ordnade rehabiliteringscenter med yrkesutbildning för de kvinnor vars familjer inte tog dem tillbaka.

Rahman mördades 1975. Efter mordet stängdes centren och kvinnornas berättelser hamnade i glömska. Deras liv blev i många fall förstörda efter den skam de hade utsatts för.

Läs mer om filmen i The Guardians artikel: ’We lay like corpses’: Bangladesh’s 70s rape camp survivors speak out.

Maj-Lis Koivisto

Sultana's dream gav mersmak

Föreningens bokcirkel läste senast den korta historien *Sultana's Dream* av den tidiga feministen Begum Rokeya.

Begum Rokeya – inte att förväxla med SUS grundare med samma namn – föddes 1880 och dog den 9 december 52 år senare. Redan 1905 skrev hon *Sultana's Dream* som handlar om Ladyland, där kvinnorna bestämmer och männen är instängda i hemmen. Historien är rolig och tankeväckande, med inslag av science fiction, och spännande uppfinningar som soluppvärmda spisar och ballonger som reglerar klimatet.

Författaren ägnade sitt liv åt att förbättra för kvinnor. Hon startade en skola som hon drev till sin död. Vi hoppas kunna återkomma till henne och hennes betydelse i en större artikel framöver.

Hör av dig snarast om du vill delta i bokcirkeln. Vi kommer nästa gång att läsa en bok av Begum Rokeya som vi beställer från Bangladesh.

Maj-Lis Koivisto
tel 0700-209029

Köp Begum Rokeyas bok

Vill du veta mer om SUS historia och hur organisationen började? Begum Rokeyas bok är en bra start.

Begum Rokeyas bok *My Way to Freedom Through the Light of Experience*

finns översatt till engelska. Föreningen säljer boken för 150 kronor. Priset är inklusive frakt och emballage. Sätt in pengarna på vårt pg-konto 1895 87-5, ange vart vi ska skicka boken så kommer den med posten.

Eva Hägerstrand skrev en artikel om boken, i SUS-nyheter 2/17. **M-LK**

Vem är vem hos SUS och i föreningen?

1. Vad gör du i SUS/ i föreningen?
2. Hur kom det sig att du engagerade dig för SUS?
3. Vad har ditt engagemang betytt för dig?
4. Berätta lite om dig själv!

Foto: Anne Petré

Altafur Rahman Selim, SUS

1. Jag sitter i SUS ledningsgrupp och är bland annat ansvarig för de rapporter som vi skriver och andra publikationer som vi ger ut. Jag övervakar och följer upp SUS program, och jag förbereder organisationens strategiska dokument och utvärderingar. SUS jordbruk är mitt område och jag försöker se till att det sköts miljövänligt och hållbart genom att introducera nya idéer och metoder. Aktiviteterna i Dream Center är även de mitt ansvar och jag håller även i olika SUS-möten och ser till att de dokumenteras.

2. Jag började min yrke bana 1988 som projektkoordinator för organisationen Service Civil International (Internationella Arbetslag) efter att ha avslutat min utbildning på Bangladesh Agricultural University i Mymensingh 1988. Jag arbetade med hjälpinsatserna efter en förödande översvämning i en avlägsen del av landet. Vi introducerade olika grönsaker och grödor, tillsammans med odlingstekniker och planterade massor av träd med hjälp av World Food Programme. 1993 arbetade jag med de fattiga som är utsatta för erosion orsakad av floden Padma för organisationen Gono Unnayan Procheta, som är ledande i de områdena.

Efter att ha fått erfarenhet av att arbeta med fattiga och marginaliserade människor i de avlägsna delarna ville

jag göra något positivt för de sämst ställda i mitt eget område, så jag började arbeta för SUS. Där började jag 1994 med SUS modelljordbruk, som då nyligen hade startats. Vi bjöd in bönder för att visa ett integrerat odlingssystem med modern teknik.

Så småningom blev jag mer delaktig i olika lednings- och administrativa funktioner, speciellt med att skriva förslag och rapporter och kommunicera med SUS olika samarbetspartners. Jag har gått ett flertal utbildningar, workshops och seminarier, både nationellt och internationellt. 1999 besökte jag Sverige och Finland.

3. SUS står bakom människorna i sitt område och har tagit upp viktiga utvecklingsfrågor som berör dem. SUS försöker alltid att ge service av hög kvalitet till de människor som organisationen arbetar för. Jag är tacksam till SUS och till Begum Rokeya för det fortgående arbetet och för allt stöd som jag har fått.

4. Jag är gift och har två barn, en son och en dotter. Min son studerar sista året på Textile Machine Engineering Department of Bangladesh University of Textiles och min dotter kommer att gå ut grundskolan nästa år. Jag har stort stöd av min fru och mina barn och jag lever ett lyckligt och lugnt liv med min familj, övriga släktingar och vänner.

Fritiden tillbringar jag med familjen. Vi besöker olika platser och njuter av naturen.

Selina Parvin

Föreningen för SUS – kvinnoprojekt i Bangladesh

1. Jag är ordförande i föreningen sedan 2019. Jag har varit medlem i flera år, suttit i styrelsen i två år och valdes till ordförande i år. Det spelar ingen roll om jag är medlem eller ordförande. För mig är det bara viktigt att vara delaktig.

2. Jag kom i kontakt med SUS genom Begum Rokeya, jag minns inte riktigt vilket år. Jag blev sedan introducerad till föreningen och dess arbete. Den tiden kämpade jag med att få ordning i mitt liv och jag kom ifrån föreningen och även från mig själv.

Men livet fortsatte och det gjorde föreningen också.

Med åren kände jag inom mig ett behov, ett rop på att göra det lilla jag kan efter min förmåga.

För därute finns många barn och kvinnor och även män som inte har något att börja livet med. Min medvetenhet och avsaknaden av meningsfullhet drog mig till SUS igen. Livet som är så självklart för många är inte det för andra.

3. Rokeyas arbete och det arbete som de som har drivit

den här föreningen sedan 90-talet är beundransvärt. Det har lett till att många människors liv har förändrats till det bättre. Det har varit oerhört spännande att vara med i föreningen och arbeta tillsammans med dess medlemmar.

När jag har klarat av att stå på egna ben och gått igenom många stormar, känner jag att det är viktigt att hjälpa andra kvinnor som inte har den utgångspunkt som jag själv har haft. De behöver allt stöd de kan få för att kunna stå på egna ben. Det är viktigt att stödja föreningen att nå dessa mål genom att vara med.

4. Jag flyttade till Sverige från Bangladesh 1983. Jobbar som biomedicinsk labbanalytiker i ett forskningslaboratorium på Karolinska institutet. Jag är gift och har två vuxna barn. I dag är jag även involverad i några andra föreningar.

Jag ägnar en stor del av min fritid åt yoga. Yogan kom in i mitt liv för flera år sedan och har förändrat mitt liv. Jag är yogalärare sedan ett år och praktiserar yoga dagligen.

Förutom yoga är jag intresserad av att dansa, laga mat, sköta trädgård och träffa vänner och familj.

På föreningens webbplats, www.susisverige.se, bjuder vi på ögonblick ur SUS tidiga historia. Texterna kommer dels ur Begum Rokeyas bok "My way to freedom through the light of experience", dels från föreningens dåvarande nyhetsbrev.

Victory Day, 16th of December 2012.
Foto: Mats Möller

In her book Begum Rokeya recalls the time of liberation: "Oh my golden Bengal, I love you", we sang after Independence Day. Conditions however were difficult. A food shortage led to a famine. I began to set up help for women.

Organizing women

Really, it was an extraordinary time seeing the flag of independence flying in the wind. A feeling of warmth spread in my heart and mind. I can remember the moment when I took off my burka after a long time and I joined the joyful independence rally together with my colleague Razia Sultana. We sang loudly without fear: "Amar sonar Bangla, Ami tomay bhalo bashi" (Oh my golden Bengal, I love you).

Conditions in post-liberation war-torn Netrakona were similar to other parts of Bangladesh. Meanwhile with limited sources of ability, the Bongo Bondhu-government started to work for reconstruction of the newly liberated Bangladesh, which had suffered oppression and torture under the Pakistani counterforces. Like others around me, I was overwhelmed with the feeling of achieving independence.

Delivery of emergency food to our starving country was blocked by Pakistan, causing a dreadful famine in 1974. Peaceful and patriotic people of the country managed to overcome the crisis.

Emergency centers were also set up in

Netrakona. A decision-making meeting was held by the local government in order to set up, arrange and run temporary food distribution centers led by some responsible persons. In this meeting I earnestly on behalf of Mohila Parishod, the women organization, demanded permission and got it to run a female centre.

This food distribution center for poor mothers and children was set up close to our house at Jahanara Girls High School. 25 members from Mohila Parishod in Netrakona willingly participated to prepare and distribute chapattis made from wheat flour and boiled milk from powder milk. Every day in average 3 500 mothers and babies received food and the center continued one and half month. Afterwards I was called "roti amma" (bread mummy) in different areas of Netrakona.

In 1975 the whole family of the Father of the Nation was assassinated. Our work organizing women was stopped. We only used our time to go from village to village discussing with the women about their

lives. Moreover we spent time with our different friends' families.

Ziaur Rahman was the chief of the army and after a coup he formed the government with his new political party. After some time the Ziaur Rahman-government established a new women's organization called Jatiya Mohila Sangstha. To activate the organization an order was sent from the government.

Four of us were deputed to work against our will for the organization. Apart from myself it was Mrs Rowshon Akhter, Sultana Razia and Jubeda Akhter Khatun, all from Netrakona district. I was in charge as secretary of the organization for five years. We did establish a training center to train abandoned, separated and poor widows. We took initiatives to do different human development and skill development training courses. We also marketed the products produced by the women so they became self-reliant.

But we left the organization in 1981 as it was against our ideology to work politically for the government.

Okra. Eller dherosh, som grönsaken heter på bengali.

Foto: Selina Parvin

Okra – kan lagas på många sätt

Grönsaken okra heter "dherosh" på bengali och är vanlig i det bangladeshiska köket. Den lagas på många olika sätt. Här kommer ett recept på en okra- och räk-röra.

Okra är en art i familjen malvaväxter. Det är en ettårig eller flerårig ört med ursprung i tropiska Afrika. Numera odlas den i flera tropiska och subtropiska områden.

Grönsaken är cirka åtta centimeter lång. Ibland kallas den "Lady's finger" på grund av sin form. Den omogna frukten äts rå eller kokad.

Ingredienser

2 portioner
250 gr okra
1/2 tsk gurkmeja
1/4 tsk koriander
chili efter smak
1 gul lök
några gröna chili (kan uteslutas)

1 dl skalade räkor
1/4 tsk pressad vitlök
2 msk olja
salt och vatten
1 msk malet senapsfrö
1/4 tsk svart kummin
1/4 tsk hel spiskummin
1 stor färsk tomat
1/2 tsk paprikapulver
1 msk hackade färska korianderblad

Gör så här:

Skölj okran. Hacka löken. Skala räkorna och hacka tomaten.

Värm olja och stek lökhacket mjukt i en kastrull eller stekpanna. Blanda i alla kryddor utom senapsfröet i den varma oljan med löken.

Blanda i 1 dl vatten. Täck med lock och koka. Se till att vattnet inte helt ångas bort.

Lägg i räkorna och fortsätt koka under lock. Tillsätt okran med hackade tomater, blanda väl och fortsätt koka under lock.

Blanda under tiden senapsfröet med 1 msk vatten.

Rör om grönsakerna ett par gånger. När okran känns halvkokt, häll i senapsfröblandningen och några chilifruktur.

Ta av locket och koka några minuter till. Blanda i korianderblad precis innan kastrullen tas från spisen.

Servera med ris och någon linsrätt.

Selina Parvin
driver Food Club,
Facebookgrupp
för matbilder

Scampi – miljöbov

Undvik scampi, tigerräkor, gambas och jätteräkor, de odlingarna är de värsta miljöbovorna. Även om räkorna är ASC-märkta skall man undvika dem, enligt Naturskyddsföreningen.

I Bangladesh har stora områden av mangroveskog förstörts för att ge plats för räkodlingar.

Läs mer om "Skippa scampi" på Naturskyddsföreningens webbplats. Där finns också länkar till en rapport om räkodlingar i Bangladesh och Ecuador, *I grumliga vatten*, från 2011.

CT

Julgåvan som gör livet bättre för kvinnor

Köp gåvokort från oss – hjälp en kvinna i Bangladesh.

Pengarna från våra gåvokort går till ett skyddat boende för utsatta kvinnor i Netrakona i norra Bangladesh. Vi har ett neutralt gåvokort och ett med en julhälsning. Ange vilket du önskar. Betala från 200 kronor per kort till pg 18 95 87-9. Skriv namn och kontaktuppgifter. Och kom ihåg att ge oss adressen som kortet ska skickas till!

Mejla sedan uppgifterna till: susisverige@gmail.com.

Redaktionen

Redaktör för nyhetsbrevet är Maj-Lis Koivisto (M-LK), tel 0700-20 90 29.

Skribenter i detta nummer är Eva Hägerstrand, Maj-Lis Koivisto, Selina Parvin och Christina Tillö (CT). Tipsa gärna om vad vi ska skriva nästa gång!